

**Liceum Ogólnokształcące
im. gen. Władysława Andersa
w Lesku**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO
-PROFILAKTYCZNY**

*Opracowali:
mgr Ryszard Samek
mgr Beata Kurcoń
wychowawcy klas*

Lesko, wrzesień 2023

Motto

*„ ...Wychowywać to nie znaczy kształcić tylko rozum,
Lecz kształtować harmonijnie całego człowieka,
A więc także jego serce i charakter.
Wychowywać, to znaczy również –
z pokolenia na pokolenie przekazywać wartości,
Które nadają życiu sens i wypełniają je treścią.
Przekazuje się je nie tylko słowami,
lecz przede wszystkim przykładem własnego życia... ”*

Phil Bosmans

I. Założenia programu wychowawczo - profilaktycznego

Przedstawiony program wychowawczo-profilaktyczny zawiera podstawowe elementy zgodnie z propozycją władz oświatowych. Przeprowadzone ankiety wśród uczniów oraz rodziców, obserwacja środowiska szkolnego, przeprowadzone rozmowy i spotkania umożliwiły wstępną diagnozę problemów wychowawczych, do których należy zaliczyć:

PROBLEMY i OBSZARY DZIAŁANIA

- .- bierne formy spędzania czasu wolnego, Internet, gry komputerowe,
- niechęć do wysiłku fizycznego
- niewystarczającą wiedzę uczniów na temat zdrowego odżywiania
- niska odporność na stres
- niska samoocena niektórych uczniów
- niepowodzenia w nauce
- niska frekwencja
- zagrożenia internetowe
- problemy zdrowotne
- brak autorytetów
- bezpieczeństwo
- lęki
- motywacja
- kreatywność-współpraca szkoła-dom
- Autoprezentacja i kreowanie swojego wizerunku

Diagnoza problemów społeczności szkolnej-mocne strony

Bezpieczeństwo i profilaktyka

Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. Większość deklaruje, że lubi swoją klasę. Szkoła zastosowała rozwiązania organizacyjne służące bezpieczeństwu, nauczyciele mają dyżury na korytarzach, uczniowie wiedzą gdzie zwrócić się po pomoc. Większość zna alternatywne sposoby rozwiązywania sytuacji konfliktowych i radzenia sobie ze złością i stresem. Z przeprowadzonej ankiety wynika, że uczniowie nie mają osobistych doświadczeń z narkotykami, ale potrafią je zdefiniować, na terenie szkoły nikt im nie proponował kupna tych środków. Przestrzegane są prawa ucznia przez dorosłych w szkole. Uczniowie znają normy i zasady oraz konsekwencje ich łamania. Większość rodziców zna zasady obowiązujące w szkole. Opracowuje się i propaguje procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń oraz w sytuacjach kryzysowych. Szkoła organizuje spektakle profilaktyczne i informacyjne na temat zasad odpowiedzialnego korzystania z internetu i telefonii komórkowej. Podejmuje interwencje w każdym przypadku ujawnienia cyberprzemocy. Uczniowie nie mogą korzystać podczas lekcji z telefonów komórkowych. Szkoła wyposaża uczniów w wiedzę dotyczącą sposobów postępowania w sytuacjach zagrożenia.

Zajęcia pozalekcyjne

Szkoła organizuje alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, różnego rodzaju zajęcia pozalekcyjne takie jak: koła zainteresowań, zajęcia sportowe, rajdy.

Promowanie zdrowego trybu życia

Szkoła realizuje zadania promujące zdrowie we wszystkich aspektach, popularyzuje aktywne sposoby czasu wolnego, propaguje zdrowy i aktywny styl życia. Prowadzi edukację prozdrowotną, wzbogaca wiedzę i umiejętności uczniów w zakresie profilaktyki, wcześniej diagnozuje zagrożenia i przeciwdziała im. Uświadamia współzależność pomiędzy zdrowiem fizycznym i psychicznym. Uświadamia odpowiedzialność za ochronę własnego zdrowia, wdraża do przestrzegania zasad higieny osobistej i troski o własne zdrowie, zabezpiecza doraźną pomoc medyczną. Współpracuje z instytucjami wspierającymi bezpieczeństwo i ochronę uczniów policja i straż miejska.

Akcje charytatywne

Uczniowie zaangażowani są w działania prospołeczne wolontariat, proponowane przez samorząd szkolny np. pomoc dla dzieci z pieczy zastępczej, doraźna pomoc dla rodzin w potrzebie, szlachetna paczka współpraca z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy.

Pomoc Psychologiczno-Pedagogiczna

Prowadzone są zajęcia integrujące zespoły klasowe, konsultacje, porady o charakterze terapeutycznym, organizowane są cykliczne spotkania profilaktyczne, szkoła współpracuje ściśle z poradnią psychologiczno-pedagogiczną pod kątem bezpieczeństwa psychicznego dzieci i rozwiązywania problemów emocjonalnych i rodzinnych. Szczególną opieką objęte są dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Współpraca nauczycieli z uczniami

Większość dzieci deklaruje ogólnie pozytywne relacje z nauczycielami, oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Uczniowie osiągający wysokie wyniki w nauce nagradzani są finansowymi stypendiami. Nauczyciele stosują w pracy metody aktywne.

Współpraca z rodzicami

Rodzice uważają, że nauczyciele szanują ich dzieci i traktują wszystkich uczniów odpowiednio do ich potrzeb. Przeważająca liczba rodziców uważa, że w szkole jest bezpiecznie, że dzieci są akceptowane i dowartościowane, szanowane przez osoby dorosłe. Deklarują też, że uczniowie są wspierani przez nauczycieli, gdy mają niepowodzenia edukacyjne. Szkoła cieszy się bardzo dobrą opinią w środowisku. Uczestniczy w akcjach o charakterze patriotycznym, obywatelskim, charytatywnym. Organizuje wycieczki, krajoznawcze, włącza się w lokalne i ogólnopolskie akcje społeczne.

Mimo tych pozytywnych cech pracy naszej szkoły zdiagnozowano następujące grupy problemów dotyczące uczniów:

W wyniku różnych zachowań młodzieży, ich stanów, potrzeb, trudności w nauce i problemów natury emocjonalnej oraz ich środowiska rodzinnego dokonano nowelizacji programu wychowawczego-profilaktycznego szkoły. Rada Pedagogiczna podjęła uchwałę dotyczącą wprowadzenia zmian w programie. Program ten jest dokumentem charakterystycznym dla potrzeb naszej szkoły, uwzględnia jej specyfikę, będzie w miarę potrzeb nadal modyfikowany i korygowany.

Działania dydaktyczne i wychowawcze szkoły są spójne, natomiast cele realizowane będą przez nauczycieli, wychowawców i wszystkich pracowników szkoły. Zakłada się ścisłą współpracę z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą: poradnią psychologiczno-pedagogiczną, policją, sądem rodzinnym, powiatowym centrum pomocy rodzinie, komisją do spraw profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, bieszczadzkiem domem kultury, kościołem, PTTK, PTSM, lekarzem rodzinnym, różnymi fundacjami i sponsorami.

Założeniem szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego w Liceum Ogólnokształcącym w Lesku jest wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju, stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły i monitorowanie skuteczności podjętych działań.

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny ma za zadanie:

- wychowanie do wartości i podejmowania odpowiednich decyzji
- wspieranie w sytuacjach trudnych
- wzmacnianie mocnych stron osobowego rozwoju
- budowanie poczucia wartości
- kształcenie umiejętności komunikacyjnych
- wzmacnianie więzi emocjonalnych w rodzinie

-wypracowanie efektywnych sposobów radzenia sobie ze stresem

1. Wizja szkoły

Program wychowawczo-profilaktyczny liceum jest strategią wspierania rozwoju osobowego ucznia i otacza go wielostronną opieką. Istnienie programu umożliwi między innymi doskonalenie oddziaływań wychowawczych oraz zintegrowanie nauczycieli wokół problemów wychowania, celów, treści, metod i środków wychowawczych. Celem liceum jest kształtowanie postaw patriotycznych wśród uczniów, wdrożenie ich do samorządności, rozwijania zainteresowania kulturą i sztuką, wspomaganie rozwoju intelektualnego i emocjonalnego, wspieranie w rozwijaniu własnej twórczości, promowanie zdrowego stylu życia oraz przygotowanie do prawidłowego wyboru studiów i przyszłego zawodu.

Program wychowawczy liceum integruje społeczność szkolną: nauczycieli, uczniów i rodziców wokół wspólnie ustalonych zadań wychowawczych. Nasza szkoła wychowuje w systemie wartości opartym na dekalogu. W realizacji zamierzonych celów zadaniem naszej szkoły jest stworzenie środowiska szkolnego przyjaznego uczniowi, z atmosferą ciepła, życzliwości, zrozumienia i tolerancji. Dzięki temu szkoła będzie miejscem, w którym młodzież czuje się bezpiecznie, chętnie do niej uczęszcza i coraz aktywniej uczestniczy w jej życiu. Uczeń powinien mieć poczucie, że otaczający go ludzie darzą go sympatią, zaufaniem, że może otwarcie mówić o swoich kłopotach i problemach, a w razie potrzeby otrzymać właściwą pomoc i wsparcie.

2. Misja Liceum Ogólnokształcącego

Podstawowymi obszarami, w których dokonuje się proces wychowawczy są dom rodzinny i szkoła. Nasze liceum wspiera rodzinę w procesie wychowania poprzez:

- umożliwianie wszechstronnego rozwoju osobowego uczniów
- przekazywanie ogólnie uznanego systemu wartości i umiejętności hierarchizowania
- uczenie szacunku dla dobra wspólnego i tradycji
- pomoc w usamodzielnianiu się uczniów oraz w braniu przez nich odpowiedzialności za siebie i innych
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów wieku dorastania
- wskazanie uczniom drogi do osiągnięcia zamierzonych celów poprzez rzetelną pracę i odnalezienie własnego miejsca w świecie
- uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych
- przygotowanie do samodzielnego i rozumnego korzystania z różnorodnych źródeł wiedzy
- kształtowanie postaw asertywnych i umiejętności rozmawiania
- kształtowanie umiejętności twórczego myślenia.
- Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia
- Wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej

3. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO - PROFILAKTYCZNEGO

Cel główny:

Wyrównywanie szans wszystkich uczniów poprzez dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego wychowanka w wymiarze intelektualnym, fizycznym, psychicznym, zdrowotnym i społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Propagowanie modelu wartości opartego na uniwersalnych zasadach poprzez:

- poszanowanie życia ludzkiego jako najwyższej wartości
- kierowanie się w stosunkach międzyludzkich uczciwością i prawdą
- poszanowanie godności osobistej

2. Kształtowanie dojrzałości i aktywnej postawy życiowej oraz umiejętności planowania własnego

rozwoju poprzez:

- rozpoznawanie i rozwój zainteresowań, zdolności, talentów
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo, własne decyzje i czyny
- korzystanie z przysługujących praw i wywiązywanie się z obowiązków
- zapewnienie równości szans w dostępie do różnych szkolnych form edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych i sportowych
- motywowanie do samokształcenia
- dbałość o wysoką kulturę osobistą
- kształtowanie postawy przedsiębiorczości i wytrwałości w dążeniu do ustanowionych celów
- preorientacja zawodowa i kształtowanie umiejętności radzenia sobie na współczesnym rynku

pracy

3. Promowanie zdrowego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia poprzez:

- organizowanie akcji propagujących zdrowy i higieniczny tryb życia
- kształcenie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami
- podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska
- podnoszenie świadomości w sferze bezpieczeństwa

4.Cele i zadania wychowawcze szkoły oraz sposoby ich realizacji

Cele ogólne	Zadania wychowawcze	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Rozwój społeczno - patriotyczny	1. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za innych, za środowisko, małą i wielką ojczyznę 2. Przygotowanie uczniów do prawidłowego kształtowania stosunków międzyludzkich i przestrzegania ogólnie przyjętych w społeczeństwie norm etycznych – moralnych 3. Wychowanie do postawy szacunku i tolerancji 4. Wychowanie do życia w rodzinie 5. Uwrażliwienie i zachęcanie do działań na rzecz ubogich i niepełnosprawnych. 6. Zapobieganie patologii społecznej, podejmowanie działań prewencyjnych. 7. Kształtowanie szacunku i miłości do narodowego dziedzictwa, wartości kultury narodowej, historii, literatury, języka, bohaterów narodowych 8. Przekazywanie i pielęgnowanie tradycji narodowych	- Działalność Samorządu Uczniowskiego i samorządów klasowych - Lekcje wychowawcze, wos, historii, biologii, geografii - Nauka języków obcych jako ważnych środków komunikacji społecznej - Praktykowanie pracy w grupach, mniejszych zespołach na wszystkich lekcjach. - Lekcje wychowania do życia w rodzinie, katecheza - Działalność PCK - Realizacja programu profilaktycznego szkoły - Lekcje j. polskiego, historii, geografii, religii, kultury - Wycieczki- odkrywanie zabytków, poznawanie historii i kultury ojczystej - Uroczyste obchodzenie świąt i rocznic narodowych	Nauczyciele Wychowawcy Katecheci Pedagog
Rozwój intelektualny	1. Wzbogacanie wiedzy szkolnej 2. Uświadomienie wpływu kultury na kształtowanie własnej osobowości 3. Kształtowanie wyobraźni i wrażliwości estetycznej 4. Wyzwalanie i kształtowanie zdolności twórczych 5. Tworzenie atrakcyjnej	- Lekcje przedmiotowe - Wykorzystanie nowoczesnych aktywnych metod oraz dostępnych pomocy naukowych - Udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, literackich, recytatorskich,	Nauczyciele Wychowawcy

	<p>oferty zajęć pozalekcyjnych</p> <p>6. Rozwijanie i rozbudzanie zainteresowań uczniów w procesie dydaktyczno-wychowawczym</p> <p>7. Doskonalenie umiejętności komunikowania się, postaw asertywnych, autoprezentacji</p> <p>8. Wyjazdy edukacyjne na wyższe uczelnie oraz do ciekawych miejsc w ramach realizowanych projektów unijnych</p>	<p>plastycznych, fotograficznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udział w spektaklach teatralnych, wyjścia do kina - Wycieczki krajoznawcze i kulturoznawcze - Udział w programach artystycznych 	
Rozwój emocjonalno-moralny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wychowanie do pracy nad sobą, prawdy i uczciwości, pracy i odpowiedzialności, szacunku dla drugiego człowieka, postawy ofiary i służby 2. Kształtowanie umiejętności gospodarowania czasem, organizacji pracy 3. Rozwijanie umiejętności wyrażania swoich uczuć (postawa asertywna) 4. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemami w szkole i środowisku 5. Zwrócenie większej uwagi na konsekwentne stosowanie systemu kar i nagród kształtując tym samym postawy i zachowania wśród uczniów. 6. Nabywanie umiejętności komunikowania się z innymi. 7. Kształtowanie twórczej postawy wobec życia – eliminowanie patologicznych zachowań 8. Kształtowanie dojrzałego pojęcia miłości (uczucie, wola, czyn) 9. Utrwalanie zasad savoir – vivre 10. Stwarzanie poczucia bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> - Konsekwentne egzekwowanie zobowiązań uczniów. - Wdrożenie do systematyczności poprzez systematyczne sprawdzanie prac klasowych i domowych. - Kształtowanie odpowiedzialności przez zlecanie funkcji społecznych w klasie i szkole - Działania integracyjne – lekcje wychowawcze, wycieczki, rekolekcje, wspólne uczestnictwo w kulturze - Rozmowy indywidualne, zajęcia w grupach. - Procedury postępowania wobec uczniów sprawiających trudności 	<p>Nauczyciele Pedagog szkolny Katecheci</p>

<p>Rozwój fizyczny – zdrowotny</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Troska o zdrowie i rozwój fizyczny 2. Stwarzanie możliwości szlachetnego sportowego współzawodnictwa, wykorzystanie moralnych aspektów sportu. 3. Troska o higienę i bezpieczeństwo 4. Przeciwdziałanie współczesnym zagrożeniom. 5. Realizacja zajęć profilaktycznych „Zdrowe życie bez nałogów” 6. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i wulgaryzmem 7. Realizacja Rządowych Programów 8. Propagowanie zdrowego stylu życia i prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - Propagowanie aktywności ruchu z uwzględnieniem indywidualnych możliwości ucznia. -Zajęcia sportowe lekcyjne i pozalekcyjne zawody sportowe i turystyczne wycieczki i rajdy - Dbanie o higienę osobistą - Respektowanie zasad dotyczących ubioru i wyglądu zewnętrznego. - Udział w konkursach i akcjach ekologicznych. - Doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy. - Realizacja programu profilaktycznego. - Lekcje wychowawcze . do życia w rodzinie, katecheza. - Filmy edukacyjne - Spektakle profilaktyczne -Dbanie o bezpieczeństwo uczniów 	<p>Nauczyciele Dyrektor szkoły Pedagog Katecheci</p>
<p>Edukacja czytelnicza i medialna</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęcanie uczniów do czytelnictwa poprzez różne formy pracy z tekstem 2. Rozwijanie umiejętności korzystania ze środków audiowizualnych oraz technik informacyjnych 3. Przeciwdziałanie zagrożeniom internetowym 	<ul style="list-style-type: none"> -lekcje wychowawcze - Lekcje biblioteczne - Prenumerata czasopism młodzieżowych i edukacyjnych - Konkursy recytatorskie - Tworzenie strony internetowej szkoły - Aktualizacja gazetek szkolnych i wystroju klasopracowni. -Redagowanie gazetki szkolnej 	<p>Bibliotekarz Informatycy Nauczyciele</p>
<p>Kształtowanie postaw przedsiębiorczości i przygotowanie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doradztwo-edukacyjne 2. Zajęcia z zakresu orientacji zawodowej, wyboru przedmiotów maturalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje przedsiębiorczości. - Udostępnianie informatorów 	<p>Dyrektor szkoły Pedagog szkolny Nauczyciele Specjaliści</p>

uczniów do właściwego wyboru zawodu i kierunku studiów	realizowane na godzinach wychowawczych 3.Spotkania z rodzicami 4.Badania predyspozycji zawodowych 5.Korzystanie profesjonalnych programów komputerowych 6. Realizacja zajęć pozalekcyjnych	maturalnych i na wyższe uczelnie. - Spotkania z przedstawicielami szkół wyższych. - Udział w „dniach otwartych” wyższych uczelni. -Udział w Dniu Przedsiębiorczości - Spotkania i wywiady z ciekawymi ludźmi - Współpraca z Powiatowym Biurem Pracy, Centrum Przedsiębiorczości. - Współpraca z PPP i rodzicami	
Poznanie systemu rodzinnego i środowiska w którym przebywa uczeń	1.Działania mające na celu wspomaganie rodziny w wychowaniu 2.Porady dla rodziców na temat skutecznych metod wychowawczych 3. Zachęcanie rodziców na spotkaniach do uczestnictwa w życiu szkoły	-Zgromadzenie informacji -Ankieta diagnozująca -Sporządzenie listy uczniów wymagających pomocy -Rozmowy z uczniami -rozmowy z rodzicami -Zachęcenie rodziców do współpracy -Umacnianie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu wywiady środowiskowe -Współpraca z MGOPS -Stały kontakt z PPP	Pedagog Wychowawcy
Kultura -wartości, normy,wzory zachowań	1.Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich 2.Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz odpowiedniego reagowania 3. Zapoznanie uczniów z zasadami dobrego zachowania kultury osobistej, odnoszenia się do siebie oraz eliminowanie wulgaryzmów 4.Rozwój zainteresowań	-Spotkanie klas pierwszych z pedagogiem -Zajęcia integrujące w klasie - Zajęcia z komunikacji interpersonalnej - Zajęcia pozalekcyjne -Gry i zabawy psychologiczne -Wycieczki, rajdy, ogniska i biwak	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog

Dbalność o frekwencję i dyscyplinę	1.Punktualne zaczynanie i kończenie lekcji 2.Sprawdzanie nieobecności na każdej lekcji 3.Rozliczenie opuszczonych godzin lekcyjnych	-Lekcje wychowawcze -spotkania informacyjne z rodzicami -Kółka zainteresowań	Nauczyciele Wychowawcy
Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych Typu: palenie tytoniu używanie alkoholu używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, zastępczych i nowych alkoholu	1.Poszerzenie wiedzy dotyczącej szkodliwości środków odurzających 2.Realizacja programów profilaktycznych 3.Współpraca z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przestępstwom i uzależnieniom wśród młodzieży 4.Dążenie do zagospodarowania wolnego czasu ucznia	-Lekcje wychowawcze i przedmiotowe - Akcja plakatowa, gazetki -Materiały udostępnione przez SANEPID -Filmy edukacyjne -Spotkanie z lekarzem -Spektakle profilaktyczne -Ankieta diagnozująca	Wychowawcy Pedagog
Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych Typu: wczesna inicjacja seksualna	1.Realizacja tematyki w ramach godzin wychowawczych i zajęć przygotowania do życia w rodzinie oraz na lekcjach biologii	-Spotkania z lekarzem i zajęć przygotowania do życia w rodzinie oraz na lekcjach biologii -Pomoc w rozwijaniu umiejętności psychospołecznych i kształtowaniu postaw prorodzinnych -Uświadomienie zagrożeń (HIV, AIDS)	Wychowawcy Pedagog
Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów natury psychicznej (zaburzenia nastroju, nerwice, depresje)	1.Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej 2.Kierowanie uczniów do odpowiednich placówek specjalistycznych 3.Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną 4.Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych	-Realizowanie programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych uczniów -Zajęcia warsztatowe wg programu edukacyjnego „Stres pod kontrolą dla klas III” -Przekazanie rodzicom ulotek informacyjnych „Przedmaturalny zawrót głowy czyli jak poradzić sobie ze stresem”	Wychowawcy Pedagog

		<ul style="list-style-type: none"> -Współpraca z wychowawcami -Opieka pedagoga -Pomoc poradni 	
Bezpieczeństwo w szkole uczniów polskich i ukraińskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym 2. Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole 3. Reagowanie nauczycieli na negatywne zachowania 4. Podejmowanie działań stwarzających warunki do poznania przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów 	<p>Zajęcia integracyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lekcje wychowawcze na temat agresji i przemocy zachowań asertywnych, uległych i agresywnych -Dyżury nauczycieli na korytarzach -Otwarte szatnie dla uczniów -Zajęcia pozalekcyjne -Reagowanie na wszelkie przejawy agresji i przemocy -Integrowanie i włączanie uczniów ukraińskich w życie szkoły -Organizowanie wspólnego spędzania czasu podczas różnych aranżowanych przez szkołę sytuacji -Współpraca z rodzicami 	Nauczyciele Pedagog
Zapobieganie zagrożeniom internetowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reagowanie i postępowanie nauczycieli według procedury w sytuacjach cyberprzemocy 2. Współpraca z Powiatową Komendą Policji w Lesku 3. Zakaz korzystania z komórek w trakcie zajęć lekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> -Współpraca z rodzicami -Spotkania klas I z Powiatową Komendą w Lesku -Lekcje wychowawcze -Spektakle profilaktyczne -Ankieta diagnozująca problem -Zajęcia pozalekcyjne -Wycieczki, rajdy 	Wychowawcy Pedagog
Zapobieganie zakażeniom koronawirusem, COVID-19	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reagowanie i postępowanie nauczycieli według procedury w sytuacjach wystąpienia zakażenia 2. Współpraca z rodzicami 3. Współpraca z Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną 	<ul style="list-style-type: none"> -Opracowanie procedur postępowania w przypadku wystąpienia COVID-19 -Umieszczenie informacji i procedur na stronie internetowej szkoły 	Wychowawcy Pedagog

		-lekcje wychowawcze dotyczące pandemii, COVID-19 -Dyżury nauczycieli na korytarzach -Wzajemna wymiana informacji o pogorszeniu się stanu zdrowia	
Współpraca z rodzicami i opiekunami uczniów polskich i ukraińskich	1 Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie wychowania profilaktyki i interwencji. 2. Wzajemna wymiana informacji	-Zapoznanie rodziców z programem profilaktycznym -Spotkania indywidualne w czasie zebrań z rodzicami -Informowanie o dostępnych formach pomocy -Wymiana informacji -Zaangażowanie rodziców w poszukiwaniu konstruktywnych rozwiązań i środków zaradczych -Wspólne organizowanie imprez szkolnych -Indywidualne konsultacje dla rodziców	Wychowawcy Pedagog

Spodziewane efekty:

Uczeń:

- świadomie planuje własny rozwój i karierę życiową
- organizuje pracę własną i zespołową
- posiada pełną argumentację do wyboru studiów
- rozwiązuje problemy w sposób twórczy
- jest samodzielny w myśleniu i działaniu
- uczestniczy w kulturze i życiu społecznym
- łączy wysiłek intelektualny z rekreacją i sportem
- zna zasady bezpieczeństwa, higieny życia i pracy
- jest świadomy zagrożeń wynikających z używania narkotyków, alkoholu i nikotyny
- dba o środowisko, jest świadomy zagrożeń cywilizacyjnych

W wyniku realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego uczeń:

- uzyskuje pomoc pedagogiczno- psychologiczną,
- uświadamia sobie zagrożenia i potrafi im się przeciwstawić
- identyfikuje się ze środowiskiem szkolnym i dostrzega korzyści płynące

- z prowadzenia zdrowego stylu życia
- osiąga dojrzałą osobowość psychospołeczną
- nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki
- występuje niski wskaźnik uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne
- rodzice chętnie uczęszczają w oferowanych im programach, warsztatach

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny adresowany do uczniów, nauczycieli i rodziców jest zgodny z:

- statutem szkoły
- szkolnymi programami
- regulaminem szkoły

W szkole prowadzona będzie profilaktyka pierwszorzędowa i drugorzędowa

♦ **Profilaktyka pierwszorzędowa** będzie skierowana do wszystkich uczniów i rodziców. Jej celem jest promocja zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji. Działaniom prewencyjnym objęci zostaną uczniowie z grup niskiego ryzyka, realizatorami tych działań będą wszyscy nauczyciele wspierani przez specjalistów

♦ **Profilaktyka drugorzędowa** skierowana będzie do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest umożliwienie wycofania się z ryzykownych zachowań. Pomoc uczniom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów, wspieranie tych osób w sytuacjach trudnych. Pomoc będzie organizowana przez pedagoga szkolnego, poradnię psychologiczno-pedagogiczną. W ramach programu podjęte zostaną

- działania informacyjne
- działania edukacyjne
- działania integracyjne
- działania wdrażające określone umiejętności
- działania interwencyjne

Opracowana została również procedura postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożeń związanych z niewłaściwymi zachowaniami młodzieży przy współpracy szkoły z policją.

Program jest otwarty i może ulegać modyfikacji, wiąże się z problematyką poszczególnych przedmiotów, godzin wychowawczych i umożliwia wykorzystanie innych programów profilaktycznych realizowanych przez osoby kompetentne i właściwie przeszkolone. Jest uzupełnieniem programu wychowawczego szkoły i ukierunkowany jest na wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- Kształtowanie właściwej postawy ucznia
- Poznawanie i przestrzeganie norm społecznych
- Budowanie postaw życzliwości i miłości
- Przeciwdziałanie agresji i przemocy
- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią

Realizatorzy działań wychowawczo- profilaktycznych

◆ **Dyrektor**, jako realizator działań profilaktycznych:

a) dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych

a) finansuje, monitoruje pracę wychowawców klas i pedagoga szkolnego

b) wyznacza odpowiedzialnych za realizację

◆ **Pedagog szkolny**

a) podejmuje działania wychowawczo-profilaktyczne wynikające ze szkolnego programu wychowawczego i szkolnego programu profilaktyki w stosunku do uczniów i rodziców z udziałem nauczycieli

b) swoimi kompetencjami i warsztatem służy uczniom, rodzicom i nauczycielom
udziela porad i konsultacji

. diagnozuje środowisko wychowawcze,

• uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

• zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,

• współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,

• podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,

• pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych predyspozycji oraz uzdolnień ucznia,

• zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,

• współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

• współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły,

• wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu

im wsparcia,

• promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej,

• prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

◆ **Psycholog**

Psycholog szkolny przede wszystkim zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w różnych odpowiednich formach poprzez:

1. diagnozowanie środowiska wychowawczego, w tym monitoruje stan kondycji psychicznej uczniów,

-wskazywanie źródeł informacji oferujących pomoc osobom z chorobami i problemami emocjonalnymi: depresją, myślami i próbami samobójczymi,

2. Psycholog pozostaje i współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi stałej opieki oraz szczególnej opieki.

3. Rolą psychologa jest podnoszenie jakości życia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom w szkole poprzez:

-organizacja zajęć integracyjnych

-organizacja warsztatów o tematyce profilaktycznej (dotyczące uzależnień behawioralnych, cyberprzemocy, e- uzależnień)

- współpraca z poradnią – organizacja prelekcji „Jak radzić sobie ze stresem”,

-przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat korzyści i zagrożeń wynikających z publikowania prywatnych treści na portalach społecznościowych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na brak anonimowości w Sieci.

4. Lekcje warsztatowe poświęcone strategiom radzenia sobie ze stresem

- usystematyzowanie wiedzy dotyczącej objawów stresu,
- dostarczenie informacji o typowych strategiach radzenia sobie ze stresem,
- nauka technik obniżających napięcie mięśniowe i psychiczne związane z długotrwałym stresem,
- nauka technik relaksacyjnych.

5. Zajęcia poświęcone poprawnej komunikacji interpersonalnej, nawiązywania i utrzymywania pozytywnych relacji rówieśniczych

- nauka konstruktywnego wyrażania własnego zdania,
- dostarczenie informacji dotyczących barier komunikacyjnych oraz sposobów ich eliminowania,
- nauka metod negocjacji.
- wdrożenie do stosowania zasad poprawnej komunikacji
- kształtowanie postaw tolerancji i życzliwości
- nauka asertywnej odpowiedzi, umiejętność mówienia „nie” w sytuacjach, których nie akceptujemy
- określenie znaczenia motywacji i pozytywnego myślenia w rozwoju ucznia .
- prezentacja zasad i określenie warunków sprzyjających motywacji i pozytywnemu myśleniu
- dostarczenie młodzieży podstawowych informacji na temat manipulacji językowych i psychologicznych stosowanych w Internecie,
- ukazanie możliwości zapobiegania staniu się ofiarą
- uświadomienie uczniom, że nie są anonimowi w sieci (lekcje z policjantami zajmującymi się hejtem)

6. Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości

7. Ukształtowanie młodego człowieka dojrzałego emocjonalnie, wrażliwego, opanowującego swoje emocje w różnych sytuacjach życiowych

- ukształtowanie właściwego reagowania na krytykę, opinię i sugestie innych,
- rozwijanie umiejętności wyrażania swoich opinii, myśli i odczuć,
- rozwijanie umiejętności nazywania i rozpoznawania swoich emocji i uczuć,
- doskonalenie umiejętności kierowania własnymi emocjami,
- kształtowanie umiejętności samokontroli w różnych sytuacjach i samoakceptacji

8. Kształtowanie świadomości poczucia odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka.

- wyposażenie uczniów w wiedzę, gdzie szukać pomocy oraz jak reagować w sytuacjach kryzysowych trudnych np. w stanach depresyjnych, odrzucenia przez społeczność oraz doświadczania przemocy.

♦ Nauczyciel – wychowawca

doskonali swoje kwalifikacje i zdobywa nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych, realizuje podstawę programową i ze szczególną odpowiedzialnością troszczy się o indywidualizowanie pracy oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych wobec ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
realizuje zadania we współpracy z rodzicami
dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie
jest wzorem konstruktywnych zachowań

♦**Rodzice** aktywnie współpracują ze szkołą korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga szkolnego biorą udział w tworzeniu i ewaluacji szkolnego programu profilaktyki

♦**Szkoła** współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych z:

- Poradnią psychologiczno-pedagogiczną
- Powiatową Komendą Policji
- Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej
- Kuratorem Sądowym d/s Rodzinnych i Nieletnich
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
- Poradnią Uzależnień
- Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną
- Lekarzem
- Powiatowym Urzędem Biura Pracy
- Domem Kultury
- Wyższymi Uczelniami
- Wydział Promocji i Ochrony Zdrowia

5. Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej

Pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielają nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści wykonujący w szkole i placówce zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psychologzy, pedagodzy, logopedzi i doradcy zawodowi, zwani dalej „specjalistami”.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:

- a) rodzicami uczniów;
- b) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi;
- c) placówkami doskonalenia nauczycieli;
- d) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami;
- e) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole jest udzielana z inicjatywy:

- a) ucznia;
- b) rodziców ucznia;, dyrektora placówki
- c)nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty, prowadzącego zajęcia z uczniem;
- d) poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
- e) asystenta edukacji romskiej;
- f) pomocy nauczyciela
- g)pielęgniarki środowiskowej
- h)pracownika socjalnego
- f)asystenta rodziny
- g)kuratorka rodziny

W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana uczniom w formie:

- a) klas terapeutycznych;
- b) zajęć rozwijających uzdolnienia;
- c) zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
- d) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- e) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej;
- f) porad i konsultacji.

Zajęcia o charakterze terapeutycznym muszą być prowadzone przez specjalistę posiadającego kompetencje potwierdzone zaświadczeniem do prowadzenia specjalistycznych zajęć terapeutycznych.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana rodzicom uczniów i nauczycielom w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.

Zadania dyrektora szkoły w ramach organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole:

- a) Dyrektor odpowiada za realizację pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole
- b) Dyrektor odpowiada za przygotowanie rady pedagogicznej do udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole..
- c) Dyrektor tworzy procedurę udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole.
- d) Dyrektor przyjmuje wniosek (pisemnie lub ustnie) o udzielenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole.
- e) Dyrektor weryfikuje i zatwierdza zaproponowane przez zespół dla ucznia formy, sposoby i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, niezwłocznie po dokonaniu odpowiednich ustaleń.

Zadania pedagoga i psychologa szkolnego w ramach organizowania udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole:

- a) Prowadzenie badań i działań diagnostycznych dotyczących poszczególnych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron uczniów;
- b) Diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów
- c) Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej stosownych do rozpoznanych potrzeb
- d) Podejmowanych działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży
- e) Minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz realizacja różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym poszczególnych uczniów
- f) Inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych
- i) pomoc rodzicom nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów
- i) prowadzenie informacji edukacyjno-doradczej

Do zadań nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych oraz specjalistów zatrudnionych w szkole, w tym pedagoga szkolnego należą następujące działania:

- a) Rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, oraz zaplanowanie sposobów ich zaspokojenia, wynikających w szczególności:
- z niepełnosprawności;
 - z niedostosowania społecznego;
 - z zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
 - ze szczególnych uzdolnień;
 - ze specyficznych trudności w uczeniu się;
 - z zaburzeń komunikacji językowej;
 - z choroby przewlekłej;
 - z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
 - z niepowodzeń edukacyjnych;
 - z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi;
 - z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.
- b) Wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów.
- c) Prowadzenie działań pedagogicznych:
- doradztwo edukacyjno-zawodowe;
 - rozpoznanie zainteresowań i uzdolnień uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, oraz zaplanowanie wsparcia związanego z rozwijaniem zainteresowań i uzdolnień uczniów.

Procedura organizowania pomocy psychologiczno – pedagogicznej szkole.

- 1.O potrzebie objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną informuje się pisemnie rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.
- 2.O ustalonych dla ucznia formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, dyrektor szkoły niezwłocznie informuje pisemnie, rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.
3. Wychowawca, nauczyciel może objąć pomocą psychologiczno-pedagogiczną trakcie bieżącej pracy z uczniem-jeżeli stwierdzi taką potrzebę
4. Zniesiono obowiązek obligatoryjnego tworzenia zespołu dla każdego ucznia wymagającego pomocy, zadania te ma przejąć wychowawca klasy, którego obowiązkiem jest współpraca z rodzicami, nauczycielami, specjalistami oraz poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
5. Obligatoryjny wymóg współpracy zespołu nauczycieli, wychowawców i specjalistów pracujących z uczniem przewiduje się w sytuacji gdy uczeń posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.
- 6.Wprowadza się indywidualne i grupowe programy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą należy dokumentować w dzienniku pracy nauczyciela
7. W przypadku ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wnioski do dalszej pracy należy uwzględnić dodatkowo w Indywidualnym Programie Edukacyjno-Terapeutycznym(IPET)

Dokumentacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

- 1) Indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny (IPET) jest opracowywany w przypadku uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego i zawiera:
 - a) cele edukacyjne i terapeutyczne (ogólne i szczegółowe)
 - b) dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia
 - c) rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, w tym przypadku
 - ucznia niepełnosprawnego – zakres działań o charakterze rewalidacyjnym,
 - d) formy i metody pracy z uczniem
 - e) formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wymiar godzin, w których poszczególne formy pomocy będą realizowane, ustalone przez dyrektora szkoły
 - f) działania wspierające rodziców oraz zakres współdziałania z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży
 - g) zajęcia rewalidacyjne i odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia
 - h) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań- IPET zawiera informacje o sposobach monitorowania i ewaluacji pracy z uczniem, musi uwzględniać zapisy zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, opracowuje się go na okres, na który zostało wydane orzeczenie, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny i zawierać wnioski co do dalszej pracy z uczniem.

Organizacja współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi:

- 1) Szkoła zapewnia uczniom pomoc psychologiczną i pedagogiczną przy współpracy z wyspecjalizowanymi jednostkami, w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Lesku.
- 2) W zakresie indywidualnej opieki pedagogiczno-psychologicznej do zadań szkoły należy:
 - o przygotowywanie wniosków do poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu stwierdzenia podłoża braków i ich form usunięcia;
 - o udzielanie uczniom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych;
 - o udzielanie porad uczniom w rozwiązywaniu trudności na tle konfliktów rodzinnych;
 - o udzielanie porad i pomocy uczniom posiadającym trudności w kontaktach rówieśniczych i środowiskowych;
 - o wnioskowanie o kierowanie spraw uczniów z rodzin zaniedbanych środowiskowo do odpowiednich sądów dla nieletnich;
 - o wnioskowanie o skierowanie uczniów osieroconych i opuszczonych do placówek opieki całkowitej.
- 3) Rola pracowników poradni psychologiczno – pedagogicznych dotycząca wspierania szkoły:
 - a) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci i młodzieży;

- b) wspieranie nauczycieli w rozpoznawaniu ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się;
- c) współpraca przy opracowywaniu i realizowaniu Indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych i Planów działań wspierających;
- d) współpraca w udzielaniu i organizowaniu przez szkoły pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- e) wspieranie nauczycieli szkół w planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego.

6. Zasady współpracy z rodzicami

Jednym z głównych zadań szkolnego programu jest rozwijanie dialogu, partnerstwa i współdziałania nauczycieli z rodzicami. Właściwe i pozytywne nawiązanie kontaktu z rodzicami, poznanie się, stworzenie atmosfery zaufania, otwartości i wzajemnej życzliwości ma ogromne znaczenie dla prawidłowego przebiegu procesu wychowania. Dzięki nawiązaniu pozytywnych relacji z uczniami nauczyciel ma możliwość poznania środowiska rodzinnego ucznia, jego problemów i niepowodzeń, co może w znacznym stopniu wpływać na to, aby pomóc dziecku i rodzinie w trudnych sytuacjach życiowych i korygować różnorodne błędy i braki. Dlatego program przewiduje rozszerzenie współpracy wychowawczej z rodzicami. Założeniem naszego programu jest, aby kontakty z rodzicami nie ograniczały się tylko do oficjalnych zebrań i wywiadówek, które – w większości przypadków - mają charakter informacyjny. Aby rodzice chętnie uczestniczyli w życiu szkoły, należy utwierdzić ich w przekonaniu, iż mają do spełnienia doniosłą rolę w systemie oświaty. Ważne jest, aby mieli możliwość współdecydowania i podejmowania działań w wielu obszarach życia szkoły. Właściwe wychowanie jest możliwe tylko wtedy, gdy istnieje wspólna płaszczyzna wychowawcza, wspólne przekazywanie zasad i wartości oraz wzajemne wspierane się w działaniach wychowawczych.

Aby rozszerzyć współpracę z rodzicami, oraz poprawić i wzbogacić relacje szkoła - rodzina podejmowane będą następujące formy współdziałania:

7 . Wymiana informacji

- Zaznajamianie rodziców z zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno - wychowawczymi szkoły (zebrania ogólne i zebrania klasowe).
- Podanie rzetelnej informacji o osiągnięciach edukacyjnych ucznia, podkreślanie jego mocnych stron i obszarów wymagających korekty, pomocy.
- Udzielenie informacji o możliwych działaniach pomocowych w przypadku wystąpienia trudności dydaktyczno - wychowawczych.
- Udział przedstawicieli Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego na posiedzeniu Rady Pedagogicznej dotyczącej podsumowania pracy szkoły.
- Opiniowanie pracy szkoły przez rodziców oraz przekazywanie im przez nauczycieli własnych oczekiwań.

8. Wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny i szkoły.

Współdziałanie rodziców w tworzeniu i modyfikowaniu planu wychowawczego szkoły - udział w pracach zespołu wychowawczego.

Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną.
Rozwiązywanie problemów uczniów, poradnictwo zawodowe, rozmowy grupowe i indywidualne z wychowawcą, pedagogiem, nauczycielami przedmiotów, dyrekcją.

Umożliwienie rodzicom zdobywania wiedzy na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów wychowawczych. Organizacja spotkań, prelekcji i warsztatów poświęconych tematyce wychowawczej.

Pozyskiwanie rodziców - fachowców do rozmów z uczniami, nauczycielami i innymi rodzicami.

Wspieranie finansowe rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

9. Integracja społeczności szkolnej.

-Organizowanie wspólnych imprez szkolnych (wycieczki, spotkania klasowe, zawody sportowe, studniówka, półmetek)

-Zapraszanie rodziców na podniosłe uroczystości szkolne, takie jak: Dzień Patrona Szkoły, Święto Edukacji Narodowej, zakończenie roku szkolnego, uroczystość wręczenia dyplomów dojrzałości

-Zachęcanie rodziców do pomocy w naprawie i renowacji sprzętu szkolnego.

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I METODY WSPÓLPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ W SYTUACJACH ZABGROŻENIA MŁODZIEŻY PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ

1. Wstęp

Wśród różnorodnych przejawów demoralizacji za najbardziej niepokojące i zagrażające zdrowiu młodzieży uznaje się alkoholizm, narkomanię, wczesną inicjację seksualną, kradzieże, wagary oraz zachowania agresywne, które często ze sobą współistnieją. Wszystkie te czynniki mogą być przyczyną nawiązywania kontaktów z grupami przestępczymi a w dalszej kolejności popełniania przestępstw. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego

rozpoznawania niedostosowania społecznego podejmowania stosowanych oddziaływań wychowawczych , profilaktycznych a wobec uczniów niedostosowanych działań interwencyjnych. Właściwa adekwatna reakcja nauczyciela, pedagoga czy dyrektora oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji zwiększają skuteczność oddziaływań . Działania profilaktyczne w Liceum Ogólnokształcącym w Lesku będą kierowane równolegle do młodzieży zagrożonej i niedostosowanej przy współpracy nauczycieli rodziców oraz policji.

2. Cele

- zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją
- ścisła współpraca szkoły z rodzicami i policją

3. Działania interwencyjne

- Na terenie szkoły obowiązuje zakaz posiadania, sprzedawania i używania papierosów, alkoholu i narkotyków
- Zakaz obowiązuje wszystkich uczniów w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych odbywających się w szkole i na terenie szkoły do niej należącym np. w trakcie imprez sportowych, dyskotek, półmetku itp.
- W szkole prowadzone będą zajęcia w czasie których uczniowie i nauczyciele zapoznają się z ryzykiem używania środków uzależniających
- Uczniowie, którzy eksperymentują ze środkami uzależniającymi bądź ich zachowanie narusza regulamin szkoły, muszą liczyć się z konsekwencjami określonymi w wewnętrznym regulaminie szkoły
- Uczniowie, którzy sięgają po używki będą mieli obowiązek uczestnictwa w zajęciach psychoedukacyjnych prowadzonych w naszej szkole
- Uczniowie i rodzice, którzy zwrócą się z problemem mogą liczyć na wsparcie i skierowanie do specjalistycznej poradni, gdzie uzyskają fachową pomoc

- W sytuacjach kryzysowych podejmowana będzie interwencja zorientowana na pomoc uczniowi i rodzinie
- Decyzje o podjęciu stosowanych działań interwencyjnych podejmuje dyrektor szkoły

4. Metody współpracy szkoły z policją

- stała współpraca i wymiana doświadczeń dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego w zakresie profilaktyki zagrożeń
- spotkania dyrektora, pedagoga i nauczycieli ze specjalistami ds. nieletnich i patologii
- spotkanie tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów na temat aspektów narkomanii
- udzielanie przez policję pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów, które zaistniały na terenie szkoły
- wzajemna wymiana informacji o zagrożeniach i zdarzeniach występujących na terenie szkoły
- organizowanie wspólnych szkoleń

5. Metody współpracy szkoły z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną

- stała współpraca pomiędzy szkołą i poradnią psychologiczno-pedagogiczną w Lesku i w Sanoku
- kierowanie uczniów za zgodą rodziców do poradni
- udział w spotkaniach tematycznych i szkoleniach
- konsultacje i porady

**IX.PROCEDURA POSTPOWANIA W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI
O UCZNIU KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 18 LAT I UŻYWA ALKOHOL LUB
INNE ŚRODKI W CELU WPROWADZENIA SIĘ W STAN ODURZENIA
BĄDŹ PRZEJAWIA INNE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O
DEMORALIZACJI**

1. Przekazanie uzyskanej informacji wychowawcy klasy
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły
3. Rozpoznanie okoliczności zdarzenia i wyjaśnienie przyczyn zaistniałej sytuacji - wychowawca i pedagog szkolny
4. Wezwanie przez wychowawcę do szkoły rodziców ucznia i przekazanie im uzyskanej informacji
5. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami i uczniem w ich obecności
6. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązanie ucznia do zmiany zachowania i zaniechania negatywnego postępowania, zaś rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem
7. Zaproponowanie rodzicom profesjonalnej pomocy kierując do specjalistycznej placówki
8. W razie odmowy współpracy rodziców i braku zmiany zachowania ucznia dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję tj. specjalistę ds. nieletnich
9. Jeżeli dostępne środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem) nie przyniosą oczekiwanych rezultatów dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję
10. Jeżeli uczeń ukończył 18 lat i przejawia zachowania świadczące o demoralizacji lecz nie jest to udział grup przestępczych to postępowanie nauczyciela jest określone przez wewnętrzny regulamin szkoły
11. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności postępowania karnego, dyrektor szkoły jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję

X.PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W PRZYPADKU GDY NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPLYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW

1. Powiadomienie wychowawcy klasy
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy i zapewnienia bezpieczeństwa
3. Wezwanie lekarza celem stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia
4. Powiadomienie o tym fakcie dyrektora szkoły i rodziców, których zobowiązuje się do zabrania ucznia ze szkoły. W przypadku odmowy o pozostaniu bądź przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia decyduje lekarz w porozumieniu z dyrektorem
5. Jeżeli uczeń zachowuje się agresywnie a rodzice odmawiają przyjscia do szkoły dyrektor zawiadamia policję. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości lub odurzenia policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień (na 24 godz.)
6. Dyrektor powiadamia rodziców oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust 1 (ustawy z dn 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i o tym fakcie należy powiadomić policję
8. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji policji

**XI.PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU GDY NAUCZYCIEL
ZNAJDZIE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ
WYGLĄDEM NARKOTYK**

1. Zabezpieczenie substancji
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia i znalezienia substancji
3. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i policji
4. Przekazanie policji zabezpieczoną substancję i przekazanie informacji dotyczących szczegółów zdarzenia

XII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo żądać
 - aby uczeń przekazał mu substancję
 - pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni ewentualnie przedmiotów budzących podejrzenie
2. Powiadomienie dyrektora szkoły o swoich spostrzeżeniach
3. Wezwanie natychmiast rodziców ucznia
4. Jeżeli uczeń utrudnia kontrolę teczek i odzieży, dyrektor szkoły wzywa policję
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu bezzwłocznie przekazuje ją do policji
6. Nauczyciel dokumentuje okoliczności zdarzenia sporządzając notatkę i swoje spostrzeżenia

XIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCHYLENIA SIĘ OD OBOWIĄZKU SZKOLNEGO I WAGAROWANIA

1. Indywidualna rozmowa z uczniem w celu poznania przyczyny wagarów, ucieczki z lekcji oraz świadomości ucznia dotyczącej konsekwencji dokonywanych wyborów i podejmowanych decyzji.
2. Kontakt wychowawcy z rodzicami, udzielanie informacji o frekwencji
3. Wychowawca prowadzi rozmowę z uczniem w obecności rodziców w trakcie, którego zawiera kontrakt określający warunki poprawy frekwencji ucznia na zajęciach.
4. Wychowawca informuje rodziców o zeszytce „Frekwencji” i potrzebie podpisywania dokonywanych wpisów o wagarach i ucieczkach z lekcji.
5. Dalsza obserwacja ucznia.
6. W przypadku wyeliminowania problemu uczeń powinien być nagrodzony np. pochwałą do rodziców, na forum klasy, oceną zachowania.
7. W przypadku braku poprawy zaistniałej sytuacji wychowawca przekazuje do pedagoga
 - wykaz uczniów z podaną informacją o skali problemu
 - podjętych przez siebie działań i efektach
 - sytuacji szkolnej i rodziny ucznia
8. Kolejna rozmowa z uczniem, rodzicami i pedagogiem szkolnym.
9. Po wyczerpaniu możliwości, postępowanie według regulaminu szkolnego.

XIV. PROCEDURA I ORGANIZACJA EWAKUACJI Z KLASOPRACOWNI LO LESKO

Organizacja działań podczas pożaru

1. Prowadzić rozpoznanie i analizowanie zagrożeń pożarowych
2. Prowadzić ocenę rozmiarów powstałego pożaru i prognozować jego dalszy rozwój
3. Prowadzić ratowanie ludzi przed skutkami powstałego zagrożenia pożarowego
4. Dostosowywać sprzęt oraz techniki gaśnicze do rozwijającego się pożaru i miejsca jego powstania
5. Prowadzić działania gaśnicze w celu likwidacji pożaru
6. Ugasić pożar

Postępowanie w razie ogłoszenia alarmu

W momencie ogłoszenia alarmu nauczyciel, wychowawca bądź uczący powinien:

1. Zachować spokój i poinformować klasę o zaistniałym zagrożeniu
2. W razie zaistniałej paniki - uspokoić uczniów
3. Zabrać niezbędne dokumenty ze sobą
4. Nakazać uczniom, aby zabrali osobiste rzeczy i ustawili się parami w celu sprawnej ewakuacji
5. Sprawdzić liczbę uczniów przed opuszczeniem klasopracowni
6. Uchylic drzwi wyjściowe sprawdzić czy nie ma zagrożenia i czekać na dalsze instrukcje od osoby nadzorującej ewakuację budynku w celu sprawnego i szybkiego opuszczenia budynku
7. Opuścić budynek szkoły stosując się do wytycznych osób odpowiedzialnych za koordynowanie i sprawne przeprowadzenie ewakuacji z budynku szkoły (w razie odcięcia od drogi ewakuacyjnej należy ustawić się od miejsca zagrożenia, usunąć elementy mogące ulec spaleni, zamknąć drzwi klasopracowni i oczekiwać na pomoc służb specjalistycznych dając sygnał z okien)
8. Udać się na miejsce ewakuacji
9. Sprawdzić ponownie liczbę uczniów i zgłosić stan dyżurnemu
10. Czekać w miejscu wyznaczonym do czasu odwołania alarmu bądź na dalsze instrukcje

XV PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW PRZEZ UCZNIĄ W MIEJSCU PUBLICZNYM W TYM NA TERENIE SZKOŁY

Podstawa prawna :

- **Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995r.(-tekst jednolity Dz. U. Nr10 z 1996r. , poz. 55 z późniejszymi zmianami :1997 r. Nr 96,poz.1107; 2003r. Nr 229, poz.2274).**
- **Ustawa z dnia 5 listopada 1999 r. O ochronie zdrowia n przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (art.3 pkt.2)**
- **Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. W sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz.U. Nr 26 z 2003 r.,poz.226).**
- **Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji ¹⁾ z dnia 21 kwietnia 2006 r. W sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. Zm.²⁾ § 4.1**

1.W przypadku pierwszego złamania zakazu palenia papierosów wychowawca, który zauważy ucznia palącego papierosy, przeprowadza rozmowę ostrzegawczą i udziela ustnego upomnienia.

2.W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły faktu palenia papierosów przez ucznia , może nastąpić przeszukanie ucznia w obecności świadka.

3.Nauczyciele pełniący dyżur, pedagog dokonują doraźnych kontroli tzw. „czarnych punktów", w których uczniowie palą papierosy.

4.Wpisanie danych osobowych w specjalnym zeszycie, który będzie w pokoju nauczycielskim w szkole.

5.Lista uczniów z problemem palenia papierosów będzie także u pedagoga szkolnego, który przeprowadza rozmowę wspierająco - edukacyjną.

6.Uczeń będzie objęty obowiązkowymi zajęciami profilaktycznymi.

7.W przypadku ponownego złamania zasad - powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji.

8.Rozmowa protokołowana z rodzicami- ustala się zasady i sposób wyeliminowania problemu palenia papierosów (regulowanie kieszonkowego, sprawdzanie zawartości plecaka przed wyjściem dziecka do szkoły, ustalenie częstotliwości kontaktu z wychowawcą w szkole).

9.W przypadku ponownego złamania zakazu palenia papierosów, uczeń będzie objęty działaniami profilaktycznymi, przeprowadzanymi przez pedagoga szkolnego.

10.Uczeń, który złamie zakaz palenia papierosów na terenie placówki podlega karze zgodnej z zasadami WSO.

XVI. PROCEDURA REAGOWANIA W SYTUACJI CYBERPRZEMOCY W LO LESKO

I. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy

Informacja o tym, że w szkole miała miejsce cyberprzemoc, może pochodzić z różnych źródeł.

Osobą zgłaszającą fakt prześladowania może być poszkodowany uczeń, jego rodzice lub inni uczniowie –świadkowie zdarzenia, nauczyciele.

Niezależnie od tego, kto zgłasza przypadek cyberprzemocy, procedura interwencyjna powinna obejmować:

- udzielenie wsparcia ofierze przemocy;
- zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia;
- wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia.

II. Ustalenie okoliczności zdarzenia

Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych, powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.

1. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel niebędący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.
2. Pedagog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.
3. Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
4. Warto zadbać o udział nauczyciela informatyki w procedurze interwencyjnej, szczególnie na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy.

III. Zabezpieczenie dowodów

1. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
2. Takie zabezpieczenie ułatwi dalsze postępowanie dostawcy usługi (odnalezienie sprawcy, usunięcie szkodliwych treści z serwisu), stanowić będzie materiał, z którym powinny się zapoznać wszystkie zaangażowane w sprawę osoby: dyrektor i pedagog szkolny, rodzice, policja, jeśli doszło do złamania prawa.
3. Na etapie zabezpieczania dowodów cyberprzemocy i identyfikacji sprawcy warto korzystać z pomocy nauczyciela informatyki.

Dowody cyberprzemocy można rejestrować poprzez:

- Telefon komórkowy

Nie kasować wiadomości.

Zapisać wszystkie zarówno tekstowe, jak i nagrane na pocztę głosową w pamięci telefonu.

- Komunikatory

Skopiować rozmowę, wkleić do dokumentu Word (lub innego edytora tekstu), zapisać i wydrukować.

- Strony serwisów społecznościowych, WWW

Aby zachować kopię materiału, który widzisz na ekranie, wciśnij jednocześnie klawisze Control i Print Screen, a następnie wykonać operację „Wklej” w dokumencie Word.

- Czat

Podobnie jak w przypadku stron www, jeśli chcesz zachować kopię materiału, który widzimy na ekranie, wciśnij klawisze Control i Print Screen, a następnie wykonaj operację „Wklej” w dokumencie Word.

- E-mail

Wydrukować wiadomość, przekazać ją nauczycielowi, który zajmuje się ustaleniem okoliczności zajścia. Zachować całość wiadomości, a nie tylko sam tekst, ponieważ może zawierać informacje o jej pochodzeniu.

IV. Identyfikacja sprawcy

1. Wielu sprawców cyberprzemocy posługuje się „skradzioną tożsamością”, wykorzystując telefony innych uczniów, profile w serwisach społecznościowych, ich konta pocztowe itp. do wysyłania wiadomości bądź zamieszczania krzywdzących materiałów.

Ofiary cyberprzemocy często potrafią same wskazać sprawcę. Co może pomóc w identyfikacji sprawcy?

1. Świadkowie–inni uczniowie odwiedzający „obraźliwe” strony mogą posiadać informacje na temat ich autora, mogą też zidentyfikować numer telefonu komórkowego sprawcy, jeśli nie jest on zastrzeżony.
2. Kontakt z dostawcą usługi internetowej–może on nie tylko zablokować konto agresora lub usunąć szkodliwe treści, ale także podać dane sprawcy cyberprzemocy. Dane takie nie mogą być jednak udostępniane osobom prywatnym. Aby je pozyskać, konieczny jest kontakt z policją.
3. Kontakt z operatorem sieci komórkowej w przypadku, gdy numer telefonu sprawcy jest zastrzeżony–może on podjąć kroki w kierunku ustalenia sprawcy, jeśli otrzyma dane o dacie i godzinie rozmowy. Również w tym przypadku operator może udostępnić te dane tylko Policji.
3. Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu art. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.
4. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się, ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z Policją.

V. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien podjąć dalsze działania.

1. Rozmowa z uczniem-sprawcą przemocy o jego zachowaniu

- celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zajścia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i poszukanie rozwiązania sytuacji konfliktowej;
- sprawca powinien otrzymać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy;
- należy omówić z uczniem skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane;
- sprawca powinien zostać zobowiązany do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów;
- ważnym elementem rozmowy jest też określenie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy;
- jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy;
- nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy.

2. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka:

- rodzice sprawcy powinni zostać poinformowani o przebiegu zdarzenia i zapoznani z materiałem dowodowym, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinarnych wobec ich dziecka;
- w miarę możliwości należy starać się pozyskać rodziców do współpracy i ustalić jej zasady;
- warto wspólnie z rodzicami opracować projekt kontraktu dla dziecka, określającego zobowiązania ucznia, rodziców i przedstawiciela szkoły oraz konsekwencje nieprzestrzegania przyjętych wymagań terminy realizacji zadań zawartych w umowie.

3. Objęcie sprawcy opieką psychologiczno-pedagogiczną:

- praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy uczniowi w zrozumieniu konsekwencji swojego zachowania, w zmianie postawy i postępowania ucznia, w tym sposobu korzystania z nowych technologii; • jeśli szkoła posiada odpowiednie warunki, pomoc psychologiczna może być udzielona sprawcy na terenie szkoły;
- w uzasadnionym przypadku można w toku interwencji zaproponować uczniowi (za zgodą rodziców) skierowanie do poradni psychologiczno -pedagogicznej.

VI .Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy cyberprzemocy.

1. Cyberprzemoc podlega sankcjom określonym w wso.

2. Celem sankcji wobec sprawcy jest:

- zatrzymanie przemocy i zapewnienie poczucia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi;
- wzbudzenie refleksji na temat swojego zachowania, zrozumienie krzywdy, jaką spowodował, i powstrzymanie przed podobnym zachowaniem w przyszłości;

- pokazanie społeczności szkolnej, że cyberprzemoc nie będzie tolerowana i że szkoła jest w stanie efektywnie zareagować w tego rodzaju sytuacji.

3. Podejmując decyzję o rodzaju kary, należy wziąć pod uwagę:

- rozmiar i rangę szkody –czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom (określa to rozmiar upokorzenia, jakiego doznaje ofiara), czy trudno jest wycofać materiał z sieci itp.;
- czas trwania prześladowania –czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent;
- świadomość popełnianego czynu –czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę koledze (niektóre akty cyberprzemocy popełniane są nieświadomie lub z niewielką świadomością konsekwencji), jak wiele wysiłku włożył w ukrycie swojej tożsamości itp.;
- motywację sprawcy –należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doświadczone prze-śladowanie;
- rodzaj rozpowszechnianego materiału.

VII .Działania wobec ofiary cyberprzemocy.

1. Wsparcie psychiczne

Podobnie jak w przypadku innych form przemocy, ofiara cyberprzemocy potrzebuje pomocy i emocjonalnego wsparcia ze strony dorosłych. Musi także wiedzieć, że szkoła podejmie odpowiednie kroki w celu rozwiązania problemu.

Podczas rozmowy z uczniem –ofiara cyberprzemocy:

- Zapewnij go, że dobrze zrobił, mówiąc Ci o tym, co się stało.
- Powiedz, że widzisz i rozumiesz, że jest mu trudno ujawnić to, co go spotkało.
- Powiedz mu, że nikt nie ma prawa tak się zachowywać wobec niego.
- Zapewnij go, że szkoła nie toleruje żadnej formy przemocy i że postarasz się mu pomóc, uruchamiając odpowiednie procedury interwencyjne.
- Bądź uważny na pozawerbalne przejawy uczuć dziecka –zażenowanie, skrępowanie, wstyd, lęk, przerażenie, smutek, poczucie winy.

2. Porada

Uczeń będący ofiarą cyberprzemocy powinien otrzymać poradę, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania.

Poradź uczniowi, aby:

- Nie utrzymywał kontaktu ze sprawcą, nie odpowiadał na maile, telefony itp.
- Nie kasował dowodów: e-maili, sms-ów, mms-ów, zdjęć, filmów i przed-stawił je Tobie lub innej osobie dorosłej
- Zastanowił się nad zmianą swoich danych kontaktowych w komunikatorach, zmianą adresu e-mail, numeru telefonu komórkowego itp.
- Jeśli korzysta z komunikatora, to ustawił go tak, żeby nikt spoza listy kontaktów nie mógł się z nim połączyć.

1. Monitoring

- Po zakończeniu interwencji warto monitorować sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
- Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy powinni być poinformowani o problemie i otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły. W rozmowie z nimi pedagog lub wychowawca przedstawiają kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, a także, jeśli to wskazane, zaproponować rodzicom i dziecku pomoc specjalisty (psychologa, pedagoga).

VIII. Ochrona świadków zgłaszających zdarzenie

Profesjonalną opieką należy otoczyć także świadków zdarzenia uczestniczących w ustalaniu przebiegu zajścia. Osoby podejmujące działania interwencyjne muszą mieć świadomość skutków, jakie działania te niosą nie tylko dla ofiar, ale i świadków zdarzeń.

1. Ważne jest, by w wyniku interwencji nie narazić ich na zemstę i groźby ze strony sprawcy. Osoba, której uczeń zaufał, informując o jakimkolwiek akcie przemocy, a więc także cyberprzemocy, ma obowiązek postępować tak, by swoim zachowaniem i działaniem nie narazić świadka zgłaszającego problem.

Postępowanie interwencyjne wymaga od wyjaśniającego sprawę dyskrecji i poufnego postępowania. Niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą, jako metody wyjaśniania

sprawy, czy ostentacyjne wywoływanie go z lekcji celem złożenia zeznań, ze względu na bezpieczeństwo i nie narażanie go na odwet ze strony agresora.

Jak zachować się wobec świadka zgłaszającego cyberprzemoc?

1. Powiedz, że dobrze zrobił, zgłaszając fakt przemocy.
2. Powiedz, że wymagało to od niego wiele odwagi.
3. Zapewnij o swojej dyskrecji.
4. Nie ujawniaj jego danych, jeśli nie jest to konieczne (np. gdy sprawa została zgłoszona na policję).
5. Pod żadnym pozorem nie konfrontuj go ze sprawcą.
6. Zadbaj o jego bezpieczeństwo, nie upubliczniając jego udziału w sprawie.

IX. Sporządzenie dokumentacji z zajęcia

1. Pedagog szkolny sporządza notatkę służbową z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, rodzicami oraz świadkami zdarzenia.

Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.

2. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy), powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.

3. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis itp.).

X. Współpraca szkoły z policją i sądem rodzinnym

Większość przypadków cyberprzemocy nie wymaga powiadamiania sądu rodzinnego czy policji i powinna być rozwiązywana przy użyciu dostępnych szkole środków wychowawczych. Istnieją jednak sytuacje, gdy konieczne staje się zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego, a mianowicie:

1) jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka;

2) gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor powinien zwrócić się do sądu rodzinnego z wnioskiem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z Ustawy o postępowaniu z nieletnimi.

DOKUMENTACJA PROCEDURY INTERWENCYJNEJ ZASTOSOWANEJ W SZKOLE

Nr.....

1.Sposób zgłoszenia:

.....
.....
.....
.....

2.Data przyjęcia zgłoszenia:

.....

3.Osoby uczestniczące:

.....
.....

4.Opis przebiegu zdarzenia:

.....
.....
.....
.....
.....

5.Zabezpieczone dowody:

.....
.....
.....
.....

6.Zastosowane środki wychowawcze, dyscyplinarne, rekomendacje:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

XVII PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA NA TEREN SZKOŁY

NAPASTNIK: osoba posługująca się bronią, która zabija lub próbuje zabijać osoby znajdujące się na określonym obszarze, w obiekcie lub budynku. **ALARM:** sygnał dźwiękowy informujący o wtargnięciu napastnika na określony teren, do obiektu lub budynku.

ALARMOWANIE: działanie mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do wszystkich osób pozostających na terenie szkoły o wystąpieniu sytuacji kryzysowej -wtargnięciu uzbrojonego napastnika.

FORMA ALARMU: seria kilku jednosekundowych sygnałów dźwiękowych.

ŹRÓDŁA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH: syrena, dzwonek (ręczny, elektryczny), gwizdek, megafon, radiowęzeł, itp.

ODWOŁANIE ALARMU: wyłącznie przez osobę funkcyjną bezwzględnie po kontakcie i w uzgodnieniu z policjantem dowodzącym działaniami na miejscu zdarzenia.

POWIADAMIANIE: przekazywanie przy użyciu wszelkich dostępnych środków informacji mających na celu poinformowanie właściwych służb i osób pozostających w strefie zagrożonej o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu.

KOMUNIKATY OSTRZEGAWCZE: przekaz słowny za pomocą wszelkich dostępnych środków.

OGÓLNE ZASADY ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW ALARMOWANIA

1. Nad funkcjonowaniem systemu alarmowania na terenie szkoły nadzór sprawują pracownicy szkoły, sygnały alarmowe przekazywane są za pomocą dzwonek mechanicznych i elektronicznych.

2. O wtargnięciu napastnika do szkoły informuje sygnał alarmowy składający się z 4 krótkich dzwonek.

3. Decyzję o ogłoszeniu sygnału alarmowego lub komunikatu ostrzegawczego, w przypadku ujawnienia zagrożenia wynikającego z wtargnięcia uzbrojonego napastnika na teren szkoły, podejmuje każdy z przeszkolonych i przygotowanych do tego pracowników szkoły wówczas, gdy: - takie zagrożenie zauważy, - będzie miał podejrzenie, że takie zagrożenie może za chwilę wystąpić - gdy taką informację o zagrożeniu otrzymał.

ZADANIA PRACOWNIKÓW SZKOŁY NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

1. W przypadku braku możliwości przeprowadzenia ewakuacji, znajomość miejsca do schronienia się, zabarykadowania. 2. Znajomość miejsc występowania w szkole źródeł alarmowania, ich lokalizacji, sposobów alarmowania, gdy nie ma zasilania. 3. Udział w ćwiczeniach bądź instruktażach na wypadek ataku napastnika, organizowanie takich szkoleń dla uczniów szkoły.

POWIADAMIANIE SŁUŻB RATOWNICZYCH O WTARGNIĘCIU UZBROJONEGO NAPASTNIKA

1. Telefoniczne alarmowanie -wybranie numeru alarmowego 112 lub 997, po zgłoszeniu się dyżurnego operatora spokojnie i wyraźnie należy podać: - miejsce zdarzenia, - rodzaj zdarzenia, - informacje o zagrożeniu życia i zdrowia ludzkiego, -

liczbę napastników, opis wyglądu napastników, - ilość i rodzaj broni, liczbę ofiar i gdzie je widziano, - imię i nazwisko zgłaszającego, - numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu, - najszybszą/najbezpieczniejszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia.

2. Po powiadomieniu nie należy odkładać słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia. Przyjmujący może zażądać: - potwierdzenia zgłoszenia poprzez oddzwonienie, - wykonania polecenia/instrukcji, dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać.

3. Jeżeli sytuacja nagle się zmieni, należy szybko o tym powiadomić operatora numeru 112 lub 997.

4. Po przybyciu na miejsce służb, jeżeli to możliwe, należy przekazać dodatkowe informacje, tj.: - ile osób opuściło budynek, - ile osób zostało w budynku i na jakich poziomach, - pokazać plany budynku i drogi ewakuacji, - gdzie ostatnio był widziany agresor, czym przyjechał lub skąd przyszedł napastnik.

ZASADY POSTĘPOWANIA OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH NA TERENIE SZKOŁY NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

1. Ucieczka z zagrożonego rejonu drogą ewakuacji, poza rejon zagrożenia.

2. Ewakuacja tylko w przypadku bezpośredniej bliskości wyjścia, z dala od źródła zagrożenia.

3. W przypadku zarządzenia ewakuacji należy: - zostawić wszystkie swoje rzeczy w miejscu, gdzie się znajdują, - skorzystać z wyznaczonej drogi ewakuacji, po drogach ewakuacyjnych poruszać się szybko, unikać blokowania ruchu, zatrzymywania się, czy też gwałtownego napierania na poruszających się z przodu.

4. Podczas ewakuacji należy: - zachować ciszę, spokój, rozwagę, - udzielać pierwszej pomocy w miejscu bezpiecznym, jedynie wtedy, gdy nie ma to wpływu na własne bezpieczeństwo, - ostrzegać o niebezpieczeństwie.

5. Jeżeli bezpieczna ewakuacja nie jest możliwa należy: - zamknąć drzwi, zastawić je ciężkim meblem, ławkami, - wyłączyć wszystkie światła, - wyłączyć/wyciszyć wszystkie urządzenia elektroniczne, - położyć się na podłodze z dala od drzwi i okien, - zachować ciszę, - jeżeli jest to możliwe udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym, - nie otwierać nikomu drzwi - służby ratownicze zrobią to same.

6. Podczas działań służb ratowniczych: - zachować spokój, stosuj się do wszystkich poleceń służb, - nie trzymać nic w rękach, - nie zadawać pytań podczas ewakuacji, - unikać gwałtownych ruchów, alarmujących gestów itp., - poddać się kontroli bezpieczeństwa, - przekazać istotne informacje o napastnikach lub ofiarach służbom ratowniczym.

OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW SZKOŁY ZWIĄZANE Z WPROWADZENIEM ZASAD ALARMOWANIA I POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

1. Zapoznanie się z rodzajami alarmów, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych, numerami telefonów służb ratowniczych i porządkowych,

2. Ćwiczenie umiejętności posługiwania się technicznymi środkami alarmowania i powiadamiania oraz znajomość miejsca ich rozmieszczenia w szkole.

3. Okresowe zapoznawanie się z instrukcją przeciwpożarową, planami ewakuacji oraz innymi instrukcjami i planami dotyczącymi m.in. rozmieszczenia głównych

wyłączników energii elektrycznej, hydrantów, systemów alarmowych oraz posiadanie umiejętności posługiwania się nimi w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej.

XVII. PROCEDURA NA WYPADEK STWIERDZENIA PODEJRZENIA ZAKAŻENIEM KORONAWIRUSEM LUB CHOROBY COVID -19 W LO LESKO

1. W przypadku stwierdzenia u ucznia objawów chorobowych przez pracownika, który dokonuje pomiaru temperatury, pracownik nie wprowadza ucznia do szkoły.
2. Niezwłocznie należy poinformować dyrektora o zaistniałej sytuacji.
3. Dyrektor/pedagog szkolny/wychowawca kontaktuje się telefonicznie z rodzicem/prawnym opiekunem dziecka i informuje o konieczności kontaktu z lekarzem oraz prosić o informację zwrotną dotyczącą stanu zdrowia dziecka.
4. Rodzic ucznia niepełnoletniego zobowiązany jest do jego odbioru ze szkoły (rekomendowany jest własny środek transportu).
5. 6. W przypadku wystąpienia u ucznia/pracownika objawów mogących wskazywać na infekcję dróg oddechowych w czasie zajęć zostają oni natychmiast odizolowani od innych osób przez wyznaczonego pracownika (pielęgniarska szkolna, pedagog szkolny, inny wyznaczony nauczyciel) wyposażonego w przyłbicę lub maskę, fartuch i rękawiczki
6. Obszar, w którym przebywał uczeń z infekcją dróg oddechowych, bezzwłocznie należy poddać dezynfekcji zgodnie z zaleceniami wydanymi przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej
7. Szkolne izolatorium nr 1 znajduje się na II piętrze, a nr 2 na III.
8. W przypadku typowych objawów choroby Covid 19 zarówno u ucznia i pracownika dyrektor zawiadamia także Powiatową Stację Sanitarno –Epidemiologiczną i organ prowadzący o zaistniałej sytuacji.
9. W przypadku ignorowania wezwania o stawienie się w szkole rodzica/opiekuna prawnego dziecka podejrzanego o zarażenie, dyrektor ma prawo powiadomić o tym fakcie Policję, Sąd Rodzinny oraz Powiatową Stację Sanitarno –Epidemiologiczną.
10. 10. Wskazany przez dyrektora pracownik (nauczyciel, sekretarz, pedagog) kontaktuje się telefonicznie z rodzicami pozostałych uczniów niepełnoletnich z grupy i informuje o zaistniałej sytuacji.
11. 11. W przypadku zgromadzenia się uczniów/ rodziców przed wejściem do budynku – pozostali czekają przed budynkiem z zachowaniem zasad określonych przez MZ i GIS w odstępnie co najmniej 2 m oraz w maseczce lub innej osłonie zakrywającej nos i usta.
12. Uczniom liceum przypomina się regularnie o podstawowych zasadach higieny m.in. myciu rąk wodą z mydłem, niepodawaniu ręki na przywitanie, unikaniu częstego dotykania oczu, nosa i ust.
13. Zwraca się uwagę na odpowiedni sposób zasłaniania twarzy podczas kichania czy kasłania.
14. W miarę możliwości podczas organizowania pracy pracownikom powyżej 60. roku życia lub z istotnymi problemami zdrowotnymi, które zaliczają osobę do grupy tzw. podwyższonego ryzyka, stosuje się rozwiązania minimalizujące ryzyko zakażenia (np. nieangażowanie w dyżury podczas przerw międzylekcyjnych, w miarę zgłaszanych potrzeb-praca zdalna).
15. Pracownicy szkoły, w przypadku wystąpienia niepokojących objawów choroby zakaźnej, powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, aby uzyskać teleporadę medyczną, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem.
16. Nauczyciel/pracownik na stanowisku pracy w przypadku wystąpienia niepokojących objawów infekcji dróg oddechowych powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły i poddać się izolacji.

17. Dyrektor kieruje do pomocy osobę, która przystępując do działań odpowiednio się zabezpiecza (w przyłbicę lub maskę, fartuch, rękawiczki).
18. W sytuacji pojawienia się pracownika z podejrzeniem zakażenia koronawirusem należy ustalić listę osób przebywających w tym samym czasie w tej części szkoły, w której przebywała taka osoba.
19. Wszystkie osoby, które znajdują się na wymienionej powyżej liście, są zobowiązane do stosowania się do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego odnoszących się do osób, które miały kontakt z zakażonym.
20. Dyrektor niezwłocznie zawiadamia odpowiednie służby, które podejmują dalsze kroki bezpieczeństwa.
21. Obszar, w którym poruszał się i przebywał pracownik z infekcją dróg oddechowych, bezzwłocznie należy poddać dezynfekcji zgodnie z zaleceniami wydanymi przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

SPOSOBY EWALUACJI SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWACZO - PROFILAKTYCZNEGO

1. Obserwacje dokonywane przez wychowawców klas, nauczycieli, pedagoga szkolnego, uczniów, rodziców.
2. Ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
3. Rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami, pracownikami obsługi.
4. Dokumenty w teczkach wychowawczych.
5. Analiza wyników pracy zespołów: przedmiotowych, wychowawczo-profilaktycznego oraz zespołu do spraw ewaluacji.
6. Roczne sprawozdanie z realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły.

. Model absolwenta

Absolwent naszej szkoły to młody człowiek świadomy własnej wyjątkowości i drzemiących w nim możliwości.

1. Jest świadomy swych korzeni:

- ma ugruntowane poczucie tożsamości narodowej, wywodzące się z tożsamości regionalnej,
- na gruncie miłości do małej ojczyzny rozwija tożsamość europejską,
- szanuje swoich przodków,
- ma szacunek dla przyrody i świadomość, że jest jej częścią.

2. Twórczo przekształca rzeczywistość:

- jest przedsiębiorczy, podejmuje wyzwania, inicjuje kreatywne przemiany,
- potrafi kierować swoim rozwojem,
- dąży do samodoskonalenia,
- stosuje najnowsze zdobycze rewolucji technologicznej,
- osiąga cel na drodze uczciwości, prawdy, rzetelnej pracy,
- rozwija swą wrażliwość na piękno.

3. Cechuje go tolerancja, odpowiedzialność i otwartość na innych:

- posiada umiejętność prowadzenia dialogu,
- skutecznie komunikuje się z otoczeniem,
- potrafi negocjować i pracować w zespole,
- podejmuje decyzje grupowe,
- twórczo rozwiązuje konflikty,
- cechuje go duży stopień odpowiedzialności za innych i za siebie,
- zna swe prawa i obowiązki.

4. Jest wyposażony we wszechstronną wiedzę o sobie i świecie:

- potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy i samodzielnie selekcjonować informacje,
- jest świadomym użytkownikiem kultury,
- cechuje go dociekliwość poznawcza,
- zachowuje obiektywizm,
- zna swe dobre i słabe strony,
- świadomie kształtuje swój charakter,
- potrafi rozpoznawać i radzić sobie z emocjami i negatywnymi uczuciami.

5. Prowadzi zdrowy tryb życia:

- jest wyposażony w podstawową wiedzę o uzależnieniach różnego typu i potrafi świadomie ich unikać,
- rozumie potrzebę higienicznego trybu życia,

Tematyka godzin wychowawczych w klasach I-IV

Klasa I

1. Integracja zespołu klasowego
2. Prawa i obowiązki ucznia
3. Tworzenie zasad pracy z klasą
4. Zawarcie kontraktu klasowego
5. Zasady prawidłowej komunikacji (z uwzględnieniem teleinformacji)
6. Rozpoznawanie i wyrażanie uczuć
7. Alkohol a inne substancje uzależniające
8. Jak być asertywnym? Sztuka odmawiania
9. Jak uczyć się aby się nauczyć? Poznawanie skutecznych sposobów uczenia się
10. Palenie papierosów i jego skutki dla organizmu człowieka
11. Zdrowe i dobre życie
12. Gdzie szukać pomocy?
13. Przeciwdziałanie zachowań agresywnych
14. Dlaczego zachowujemy się agresywnie?
15. Jak sobie radzić z agresją i przemocą?
16. Moje zainteresowania
17. Dokuczanie- problemem grupy
18. Moje relacje z rodzicami
19. Znaczenie miłości w życiu człowieka
20. Poczucie własnej wartości
21. Jak pomagać innym?- zorganizowanie form pomocy koleżeńskiej
22. Poznaję swoje sposoby zachowania – asertywność, uległość, agresja
23. Rozwijanie zasad dobrego zachowania
24. Tradycje uroczystości rodzinnych
25. Jak obchodzimy święta narodowe w swojej miejscowości
26. Historia i tradycja szkoły
27. Zapoznanie z sylwetką patrona szkoły
28. Jak bezpiecznie spędzać czas wolny?
29. Dlaczego młodzi ludzie sięgają po środki odurzające?
30. W jaki sposób dbać o higienę ciała i umysłu?
31. Jakie książki i czasopisma lubię czytać?
32. Lekcja z ciekawą książką – promocja ulubionej książki
33. Jak umiejętnie korzystać z masmediów?
34. Czy telewizor i komputer zastąpią rodzinne rozmowy?
35. Moje zainteresowania, uzdolnienia i możliwości
36. Poznawanie różnych zawodów
37. Jak widzą mnie inni?
38. AIDS – czy jesteś tolerancyjny?
39. Ja w rodzinie
40. Mówienie Nie! – zachowania asertywne
41. Wzmacnianie poczucia własnej wartości
42. Tradycje uroczystości rodzinnych w moim domu
43. Marzenia – jak je realizować?
44. Jestem przyszłym obywatelem swojego kraju
45. Jak i dlaczego należy dbać o środowisko naturalne

Klasa II

1. Przypomnienie zasad WSO, sporządzenie kontraktu klasowego
2. Jak wyrażamy szacunek wobec osób starszych, rodziców i nauczycieli?
3. Patron szkoły. Czym jest patriotyzm?
4. Jak czcimy pamięć o tych, którzy odeszli?
5. Jak uzyskać dobre wyniki w nauce?
6. Wpływ sztuki na człowieka – jakich wrażeń dostarcza, a jakie przeżycia wzbogaca?
7. Dlaczego należy unikać nudy – poznawanie nowych miejsc spędzania wolnego czasu.
8. Znaczenie rodziny – prawa i obowiązki członków rodziny.
9. Problemy współczesnego człowieka – uczenie umiejętności radzenia sobie z problemami w szkole, środowisku, rodzinie.
10. Jak umiejętnie wyrazić swoje uczucia?
11. Tolerancja – inny nie znaczy gorszy.
12. Szczęście a miłość.
13. Mity o alkoholu.
14. Narkotyki – NIE!
15. Ja i Internet.
16. Historia i tradycje szkolne.
17. Jak rozwijać swoje zdolności i zainteresowania?
18. Doskonalenie komunikacji interpersonalnej.
19. Asertywność – sztuka odmawiania.
20. Moje poczucie wartości.
21. Ja i moja rodzina.
22. Rola autorytetu w życiu człowieka.
23. Wpływ masmediów na osobowość człowieka.
24. Co to jest złość?
25. Nasze życie uczuciowe.
26. Palenie papierosów i jego skutki dla organizmu człowieka.
27. Etapy podejmowania decyzji.
28. Jak sobie radzić z agresją i przemocą?
29. Co to jest przyjaźń?
30. Miłość a zakochanie.
31. Konflikty w rodzinie.
32. Postawy wobec cierpienia, choroby.
33. Uzależnienie od alkoholu.
34. Umiejętność odpoczynku i świętowania.
35. Rozwijanie twórczości.
36. Rozwijanie empatii i zrozumienia.
37. Zaburzenia w odżywianiu – anoreksja i bulimia.
38. Jaki jestem?
39. Postawy wobec śmierci.
40. Moja postawa wobec AIDS
41. Czym jest praca dla człowieka
42. Prawo – przywilej czy obowiązek
43. Jak zyskać przyjaciół i powodzenie w życiu
44. Człowiek i przyroda – wrogowie, czy przyjaciele
45. Jestem asertywny

Klasa III

1. Oczekiwania i życzenia uczniów
2. Moje więzi ze szkołą jako środowiskiem społecznym.
3. Znaczenie koncentracji w procesie uczenia.
4. Jak radzić sobie ze stresem?
5. Komunikacja werbalna i niewerbalna.
6. Mechanizmy uzależnienia od alkoholu.
7. Mechanizmy uzależnienia od środków odurzających.
8. Ćwiczenia zachowań asertywnych.
9. Rodzina z problemem alkoholowym.
10. Samopoznanie.
11. Kobiecość i męskość.
12. Miłość i odpowiedzialność.
13. Konflikty w rodzinie.
14. Postawy wobec ludzi niepełnosprawnych.
15. Jak wykorzystać czas wolny od nauki?
16. Przeciwdziałanie agresji.
17. Wybór zawodu.
18. Człowiek wobec przyrody.
19. Empatia i pomoc potrzebującym.
20. Czy media są źródłem przemocy?
21. Moje hobby i zainteresowania.
22. Tolerancja i obojętność.
23. Wpływ choroby na rodzinę.
24. Uczucia, emocje, postawa.
25. AIDS- tolerancja.
26. Umiejętność komunikowania się.
27. Przyjaźń czy miłość?
28. Umiejętność rozwiązywania konfliktów.
29. Czy kompleksy utrudniają życie?- psychozabawa.
30. Ja i moje wartości.
31. Zdrowe i dobre życie.
32. Narkotyki i co dalej?
33. Za co czuję się odpowiedzialny?
34. Jak podejmować decyzje?
35. Określenie cech charakteru- mój temperament.
36. Wpływ muzyki na osobowość człowieka.
37. Jak uczyć się szybko, dobrze, i bez wysiłku?
38. Metody aktywnego poszukiwania pracy.
39. Jak pisać ofertę pracy i rozmawiać z pracodawcą?
40. Co to jest patriotyzm?
41. Kultura a subkultura
42. Co i dlaczego powinniśmy wiedzieć o sektach?
43. Poznajemy i akceptujemy prawa człowieka
44. Co każdy powinien wiedzieć o Unii
45. Uczę się akceptacji siebie
46. Nauka, zawód, praca

Klasa IV

1. Dokąd zmierzamy ? Rola wykształcenia w planowaniu rozwoju osobistego.
2. Moda na dobre wykształcenie – "wyścig szczurów".
3. Kształcenie i samokształcenie, ich związek ze zdolnościami , zainteresowaniami i rozwojem osobistym.
4. Studia jako etap rozwoju a nie ostateczny efekt.
5. Moje plany życiowe – nauka, rodzina, praca. Wyznaczanie długoterminowych celów.
6. Pierwsze podsumowanie- TO UMIEM i POTRAFIĘ .
7. Praca twórcza i odtwórcza a satysfakcja osobista
8. Człowiek twórczy a użytki.
9. Związki między różnego rodzaju środkami psychoaktywnymi, a wynikami w nauce, pracy, twórczości.
10. Pasja a sukces zawodowy.
11. Kariera czy rodzina ? Czy umiesz dokonać wyboru.
12. Co to znaczy być dojrzałym. Dojrzałość psychiczna, fizyczna, emocjonalna i społeczna.
13. Bycie dojrzałym to " wolność OD" czy " wolność DO" czegoś.
14. Własny STYL a nakazy mody.
15. Wpływ reklam i środków masowego przekazu na dokonywanie wyborów.
16. Zagrożenia płynące z Internetu.
17. Polska emancypacja. Rola kobiet w życiu zawodowym, rodzinnym i społecznym.
18. Demokracja w "polskim" wydaniu, fikcja czy szkoła życia.
19. Ludzie starsi i sprawni inaczej – okazywanie szacunku, pomocy i tolerancji dla ich słabości.
20. Alienacja człowieka we współczesnym świecie.
21. Współczesne zagrożenia ekologiczne, cywilizacyjne, ekonomiczne, polityczne i kulturowe.
22. Rola stowarzyszeń charytatywnych i wolontariatu w pomaganiu ludziom chorym, biednym, starszym, uchodźcom.
23. Kształcenie umiejętności dawania z siebie innym. Wolontariat.
24. Radzenie sobie z przedmaturalnym stresem.
25. Lekcja z cyklu " POLECAM" - ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program TV, koncert itp.
26. Wyjścia do kina, wyjazdy do teatru, wycieczki, biwaki, przygotowywanie uroczystości szkolnych itp. .

